

**GENEESKUNDE EN
TANDHEELKUNDE
(eindelijk)
HAND IN HAND**

**ALUMNI GENEESKUNDE UGENT
18 SEPTEMBER 2019**

**VAN KWAKZALVER TOT
MEDISCH OPGELEIDE
UNIVERSITAIRE TANDARTS**

**OORZAAK VAN TANDBEDERF
TOT EINDE 19° EEUW ONBEKEND**

**OORZAAK VAN PARODONTITIS
TOT 1930/1940 ONBEKEND**

OUDSTE TIJDEN

- **BABYLONISCHE TABLET : 5000 BC**
 - TANDWORM door een god gezonden
 - Eerste therapie: 2250 BC / uitroken met cannabis
- **HIPPOCRATES :**
 - Tanden belangrijk
 - Mannen meer tanden dan vrouwen / corrosie door voeding
 - THEORIE VAN DE TANDWORM

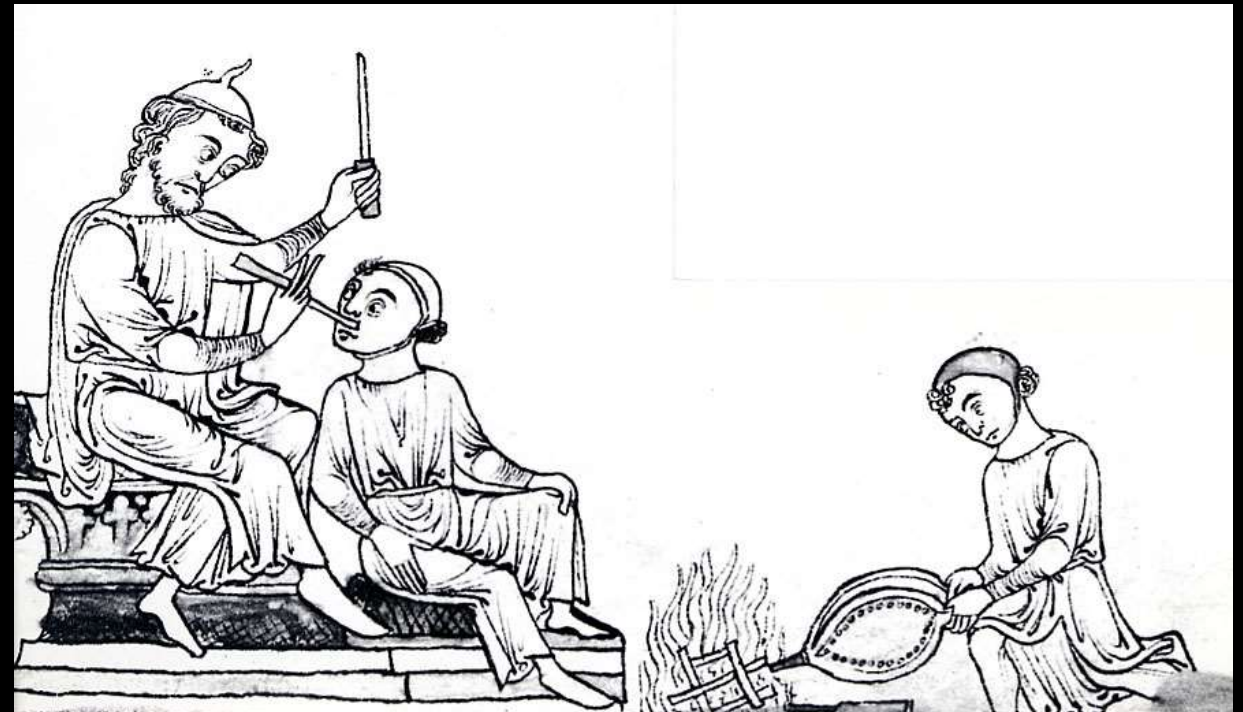
OUDE KLASSIEKE TIJDEN

GALENUS - PLINIUS

- « tanden gaan verloren door interne werking van corroderende producten en tandwormen »
- Remedies tegen pijn o.a. cannabis inademen om de worm uit te roken
- Bijten op de gedroogde botjes van hagedissen en padden

SALERNO – 13° EEUW
“PRACTICA CHIRURGIA”

ETRUSKEN

CHARLATANISME

- **Marktoptredens en fraude: extracties, wegbranden, bloedzuigers**
- **orale middeltjes tegen pijn, zwelling, « behandeling »**
- **hagedis koken, pletten , mengen met kalk, met de vinger op de pijnlijke tand inwrijven**
- **pletten van larven en het sap inwrijven**
- **Uitwerpselen van raven, kleuren met karmijnrood en in het tandhol brengen**

PLECHTIGE OCTAAF
 IN DE PAROCHIALE KERK
VAN ERWETEGEM,
 TER EER VAN DE
H. APOLLONIA,
 PATRONES TEGEN DE
TANDPIJN.
 TE BEGINNEN VAN 9 FEBRUARI.
Volle Aflaat,
 VOOR EEUWIG VERGUND DOOR Z. H. PIUS IX,

† Op den dag der inschrijving in het Broederschap der H. APOLLONIA, mits gebiecht en gecommuniceerd te hebben. ‡ Voor al de ingeschrevene leden, op zenen dag der Octaaf naar verkiezing, mits voorwaardiglijk te biechten en te communiceren, voornemde kerk te bezoeken en aldaar eenigen tijd te bidden volgens de intentien van Zijne H. den Paus; toepasselijk aan de Zielen des Vagevuurs.

Men kan aldaar alle dagen ingeschreven worden in het Broederschap van de H. APOLLONIA, Patrones tegen de TANDPIJN.

ORDE DER GODDELIJKE DIENSTEN:

‡ Februari, Feestdag der H. APOLLONIA, de eerste Mis ten 6½ uren. De Solemnele Mis ten 8 uren en ten 3 uren het LoF.

Don Maandag onder de Octaaf ten 7½ uren Solemneel Jaargetijde voor de afgestorvene leden.

Na de Goddelijke Diensten zal er gezegend worden met de Reliquiën van de H. APOLLONIA.

Vrij Gode, 24 Januari 1878.
F. DE VOS, Con. Lib. Cens.

Scripsit, L. Vokeman, hndkt.

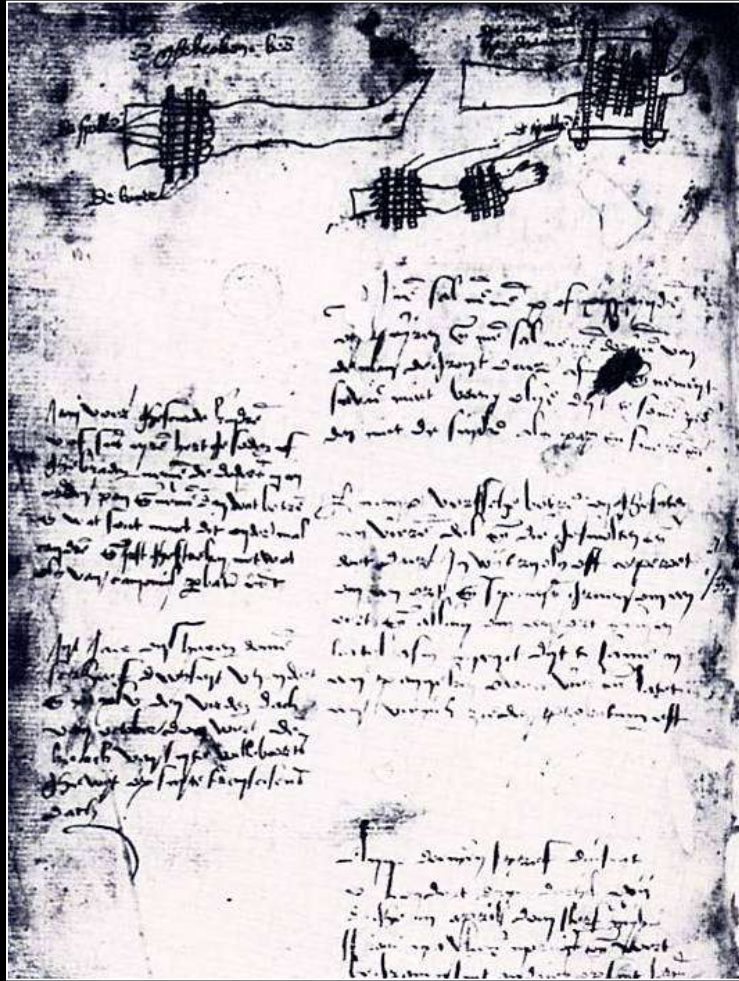
JEHAN YPERMAN (1297 – 1330)

- **MEESTER-CHIRURGIJN IN IEPER in het Bellehospitaal**
- **HAD IN PARIJS GESTUDEERD**
- **LEGENDARISCH:**
 - deelname Guldensporenslag ?
 - slag tegen de graaf Lodewijk van Nevers I en II (1311/1325)
- **PRAKTISCH AANGELEGD**

WERK VAN JAN YPERMAN

- « CYRURGIE » - « MEDECINE BOECK »
- Tractaten in het Nederlands
- Invloed van Jacob van Maerlant ?

- Eén ten behoeve van de dentatores; vorming van de « *jonge praktizijn* »
- Hij was tegen een te grote specialisatie

**WAS GEEN THEORETISCHE
VERNIEUWER**

**« VAN GHESPLETEN ENDE
GESCHORDE MONDEN »**

« CLIEVINGEN VAN DEN LIPPEN »

**OORZAAK TANDBEDERF:
TANDWORM**

**« als i roeren so sweren
se »**

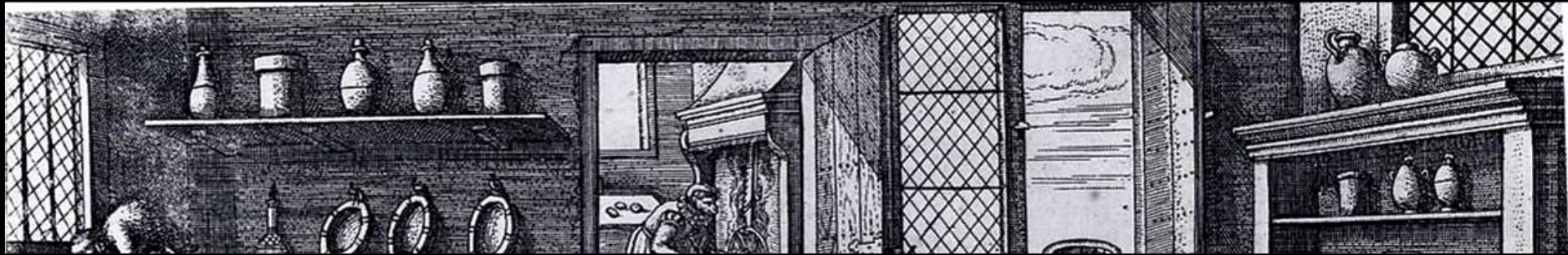
SCHEIDING GENEESKUNDE/TANDHEELKUNDE

- **GENEESKUNDE EN CHIRURGIE : werk van monniken**
- **EDICT VAN TOURS (1163): Paus Alexander**
Alle bloederige ingrepen verboden voor monniken en priesters
- **INNOCENTIUS III (1215) : « ecclesia abhorret sanguine »**

HEELMEESTERS / CHIRURGIJNEN

- DENTATORES
 - BARBITONSORES
 - BARBIERS
-
- GEEN FORMELE OPLEIDINGEN
 - SYSTEEM VAN LEERJONGEN

May laet, may trext dey tant, ey mey scheert hiew dey baert,
 Maer flie dat dey baerbier gheen groot ghest ey gaert.

6. Et capita hirsutis tradunt ipolianda capillis,
 Membra Tonsori faucia curet agunt.

Chez le Barbier se tondre et phlebotomer font,
 Arracher dent, curer, lors que naurez ils sont.

May laet, may trext dey tant, ey mey scheert hiew dey baert,
 Maer flie dat dey baerbier gheen groot ghest ey gaert.

ANTONI VAN LEEUWENHOEK.
F.R.S. VAN DE KONINGRIJKE SOCIETEIT IN LONDEN.
Gedrukt bij de Drukkerij van de Koninklijke Academie van Amsterdam.
Antoni van Leeuwenhoek, F.R.S. van de Koninklijke Societeit in Londen. Gedrukt bij de Drukkerij van de Koninklijke Academie van Amsterdam.

LEIDEN
1632 - 1723

370 « manuscripten »
in het Nederlands
aan de Royal Academy of London

eerste beschrijving van
« dierkens »:
plaque – rode bloedcel
zaadcellen

TWEEDE HELFT 19° EEUW

- **Charles Darwin (1859)**
- **Rudolf Virchow (Berlijn, 1845): cellulaire pathologie (1858)**
- **Königliches Gewerbeakademie Berlijn (1860)**
- **Koch (Berlijn, 1880) en Pasteur: microbiologie/infectie**
- **Wilhelm Röntgen (Würzburg, 1895)**

- **WILLOUGHBY MILLER : een Amerikaan in Berlijn**

WILLOUGHBY MILLER (1853 – 1907)

- **Amerikaan – studeert eerst fysica**
- **Verhuist naar Berlijn en gaat werken bij een tandarts**
- **Trouwt met de dochter en studeert tandheelkunde in Pennsylvania**
- **Gaat werken en studeren bij Koch: op mondbacteriën**
- **“chemo-parasitaire theorie van cariës ”Die Mikroorganismen der Mundhöhle”. (Leipzig, 1890)**

THEORIE VAN MILLER

- **Micro-organismen groeien op de tanden en hechten zich vast**
- **Ze gebruiken suikers om de groeien en te vermenigvuldigen**
- **Door hun metabolisme ontstaat op het oppervlak een zuur milieu**
- **Als de $pH < 4,8$: ontkalking van het tandglazuur**

MILLER

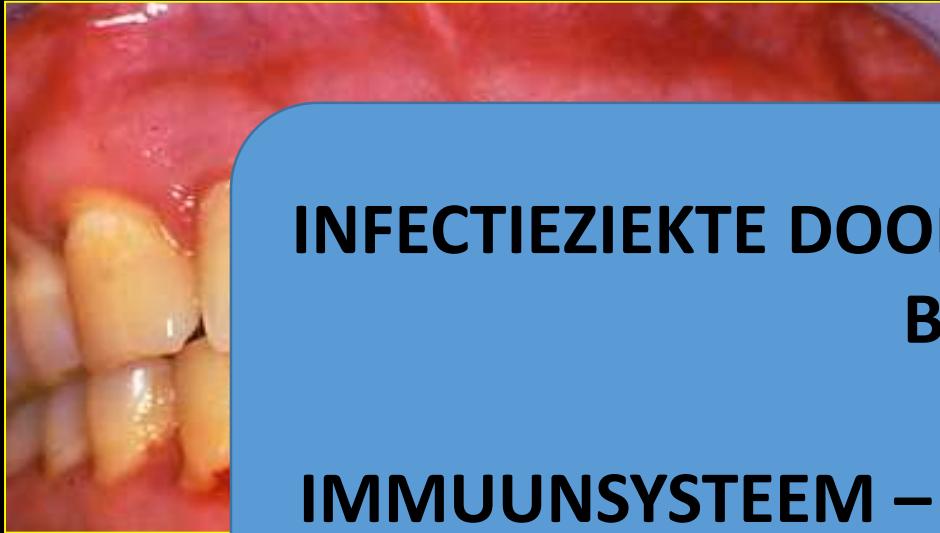
**WELKE BACTERIËN
STRUCTUUR VAN DE PLAQUE
INVLOED VAN HYGIËNE
INVLOED VOEDING
INVLOED FLUORIDEN
GENETISCHE INVLOEDEN**

HEDEN

PARODONTITIS

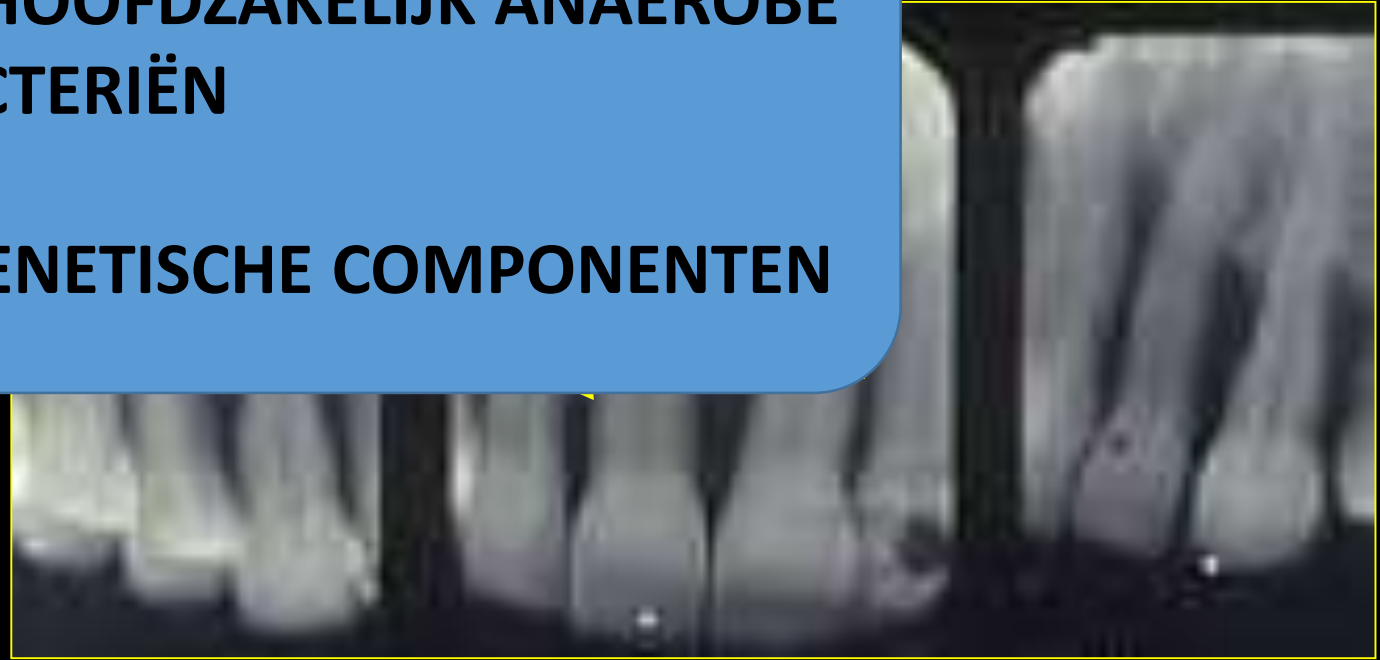
- Al beschreven van in de vroegste tijden
- Gezien als ouderdomsverschijnsel
- Kadert in het concept van “dégradation” – “Entartung”
- Vitaminegebrek – algemene constitutie
- J. Riggs (1845 – Baltimore): lokaal bacterieel probleem
- Eerste experimentele studies over parodontitis begin 1940.

ORZAAK VAN PARODONTITIS

**INFECTIEZIEKTE DOOR HOOFDZAKELIJK ANAEROBE
BACTERIËN**

IMMUUNSYSTEEM – GENETISCHE COMPONENTEN

BLEEF TOT BEGIN 20° EEUW IN FEITE ONBEKEND

OPLEIDING TOT TANDARTS

- **1840 : College of Dental Surgery U. Baltimore**
- **1850 : American Journal of Dental Sciences**
- **1866 : vrouwelijke studenten toegelaten**

- **1850 : Genève en Zürich 1859 : Londen**
- **1870 : Utrecht – eerste vrouw in 1904 (Marie Moens)**
- **1879 : Parijs ; Giessen**
- **1888 : Kopenhagen**
-

OPLEIDING in de NEDERLANDEN/BELGIE

- **Wet van 1818: « geneeskundige scholen » - provinciale commissies -**
Voor tandartsen: erkenning door de provincie na een examen - 1831 = 23
- **1845: L'Académie de médecine: « ...il est évident que l'étude de médecine est interdite aux femmes et elles ne peuvent pas exercer l'art de dentiste »**
- **1849: dr. Genees-, heel, en verloskunde**

OPLEIDING IN BELGIE

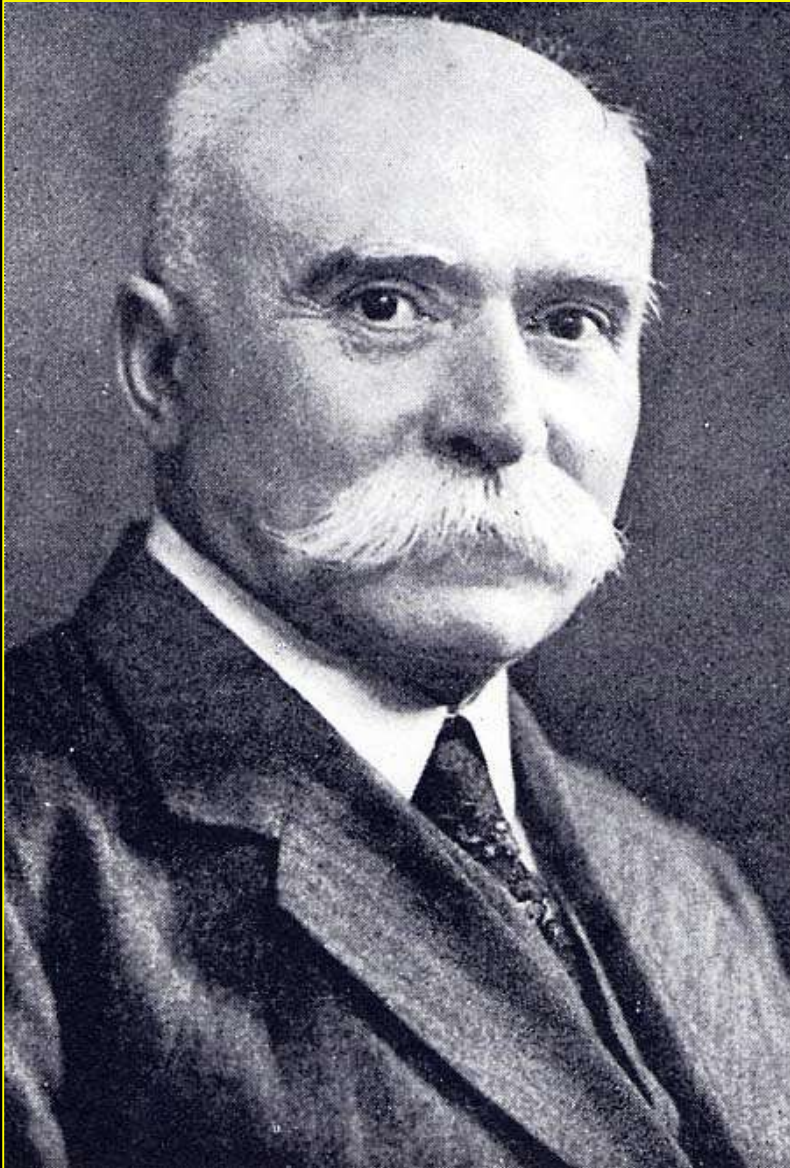
- **KB 1884: bewijs van 2 jaar « training » bij tandarts – schriftelijke en mondelinge examens - «certificat de capacité de dentiste»**
geen tandartsen in jury tot in 1905
- **1888 : L'Académie de Médecine : Réorganisation de l'art dentaire – Création d'un enseignement odontologique.**
Artsen extra 6 maanden tandheelkundige « opleiding » (stomatologen)
- **1894: voor tandarts kandidatuur geneeskunde verplicht – valstrik zonder verdere opleiding**
- **1899: provinciaal examen gespecificeerd en uniform - praktijkexamen**
- **1900: Société odontologique des docteurs en médecine**

OPLEIDING IN BELGIE

- **KUL: 1905 : facultatieve cursus in stomatologie - Prof. A. Van Mosuénck (arts – tandartsopleiding Genève)**
- **RUG 1914 : Prof. O. Rubbrecht (tandarts – studies in Genève – artsopleiding in Luik)**

OPLEIDING IN BELGIE

- **Systeem met leerjongenopleiding loopt verder**
- **1904: dispensaire dentaire Belge**
- **1914: Ecole dentaire Belge (Brussel): niet universitair**
- **Groot gebrek aan tandartsen: KB 4/8/1918**
**Regulariseren van illegalen (nog eens in 1925, 1929 en 1968!)
en van tandmeesters – dentistes capacitaires**
- **KB 1 juli 1929: licenciatat tandheelkunde aan de universiteit
(3+2) – LTH /LSD - kan niet doctoreren**

OSWALD RUBBRECHT 1871 – 1941

**DOCENT AAN RUG 1914 facultatieve
cursus stomatologie**

**L'ORIGINE DU TYPE FAMILIAL DE LA
MAISON DES HABSBOURGS
(1910)**

**VOORVECHTER VAN OPRICHTEN
APARTE STUDIE TANDHEELKUNDE
AAN DE UNIVERSITEITEN**

OPLEIDING IN GENT VANAF 1930

- **Prof. O. Rubbrecht** doceert alle vakken
- Locatie: huis in de Gezusters Lovelingstraat
- **Prof. Valère De Wilde** : docent vanaf 1931 tot 1947 – gaf praktijk in zijn eigen huis op het Frankrijkplein
- Assistenten: o.a. A. Comhaire (1933-1937); A. De Wilde (1937 – 1941); E. Mattelaere (1940 – 1943)
- Locatie: huis Veyrac Sint Pietersnieuwstraat

OPLEIDING IN GENT

- **Prof. P.J.R. De Brabandere** benoemd tot docent 1/2/1943 – ontslagen in 1944
- **Prof. A. De Wilde:** docent benoemd 1945 – Gewoon Hoogleraar 1949
- **Prof. A. Comhaire:** docent benoemd 1947 – Gewoon Hoogleraar 1949

- J. De Boever (geassocieerd docent 1973) – Van Clooster (1978) – L. Dermaut (1979)

OPLEIDING IN GENT

R. DE WILDE 1911 - 1999

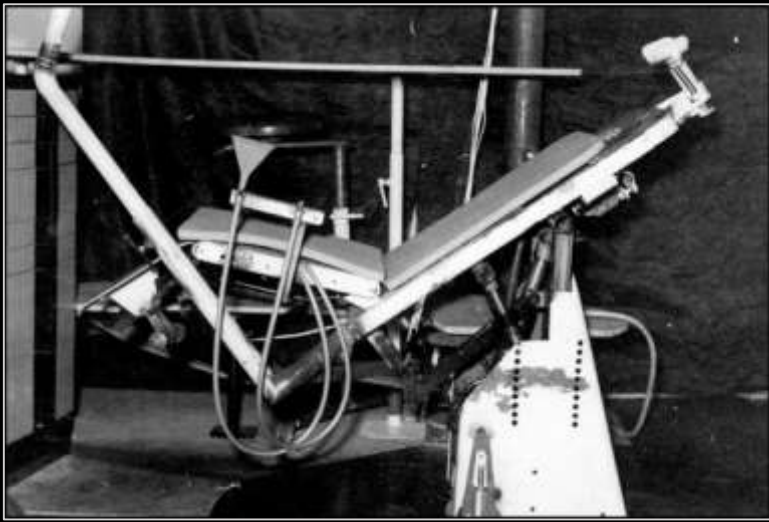

A. COMHAIRE 1907 - 1995

Ontgeesting met chloor-ethyle gaz bij middel van een gewoon masker.

1960

1962 Internationale Dental Schau Keulen

1964 Internationaal Colloquium

- **MOND VAN DE PATIENT IS HET CENTRUM**
- **OP HARTHOOGTE EN 35 CM OOGAFSTAND**
- **AFWISSELEND STAAND EN ZITTEND**
- **HOGE ZITPOSITIE VAN PRACTICUS**
- **ALLE TYPES VAN BEHANDELING MOGELIJK**
- **ALTIJD BEREIKBAAR WERKVELD**
- **TRAY SYSTEEM**

STOMATOLOGIE

Afdeling:

PROTHETODONTIE

DIR.: PROF. DR. MED. A. COMHAIRE

INTERNATIONAAL COLLOQUIUM
 OVER DE ORGANISATIE VAN DE TANDEHEELKUNDIGE PRAKTIJK
 COLLOQUE INTERNATIONAL
 SUR L'ORGANISATION DE LA PRATIQUE DENTAIRE
 INTERNATIONALES KOLLOQUIUM
 UBER DIE ORGANISATION DER ZAHNARZTLICHEN PRAXIS
 INTERNATIONAL COLLOQUY
 ON THE ORGANIZATION OF DENTAL PRACTICE

SEPTEMBER 11 - 14 SEPTEMBRE 1964

onder de hoge bescherming van Prof. Dr. J. J. BOUCKAERT, rector van de rijksuniversiteit en Prof. Dr. C. HOOFT, deken van de faculteit der geneeskunde

sous le haut patronage du Prof. Dr. J. J. BOUCKAERT, recteur de l'université de l'état et du Prof. Dr. C. HOOFT, doyen de la faculté de médecine

Schirmherren des Kolloquiums sind Prof. Dr. J. J. BOUCKAERT, Rektor der Reichsuniversität und Prof. Dr. C. HOOFT, Dekan der medizinische Fakultät

under the auspices of Prof. Dr. J. J. BOUCKAERT, rector of the state university and Prof. Dr. C. HOOFT, dean of the faculty of medicine

HET REVOLUTIONNAIRE ERGONOMISCH CENTRIC CONCEPT

- 1. Ontwikkeld door een team**
- 2. Ging in tegen alle bestaande opvattingen over tandartspraktijk**
- 3. Introductie van ergonomie in de praktijk**
- 4. Doorzetten tegen alle kritiek, ongeloof en spot in**

VERHUIS NAAR AZ/UZ CAMPUS 1963

DISCUSSIES OVER HERVORMINGEN

- **Aparte opleiding vanaf het eerste jaar**

- **Geneeskundige specialisatie van Dr. Med.**

- **Opleiding binnen de faculteit geneeskunde**

- **Opleiding in hogescholen/technische scholen**

- **Prof. R. Boisson (1963):**

“Il n’ya pas de médecine dentaire! On pourrait croire qu’il y a beaucoup d’affections dentaires à soigner. En réalité il n’y a que une: la carie. Il n’ya pas de médecine dentaire pas plus que paradentaire. Il résulte de ce qui précède que le licencié est un technicien parfois excellent. Ce n’est pas un homme de science.”

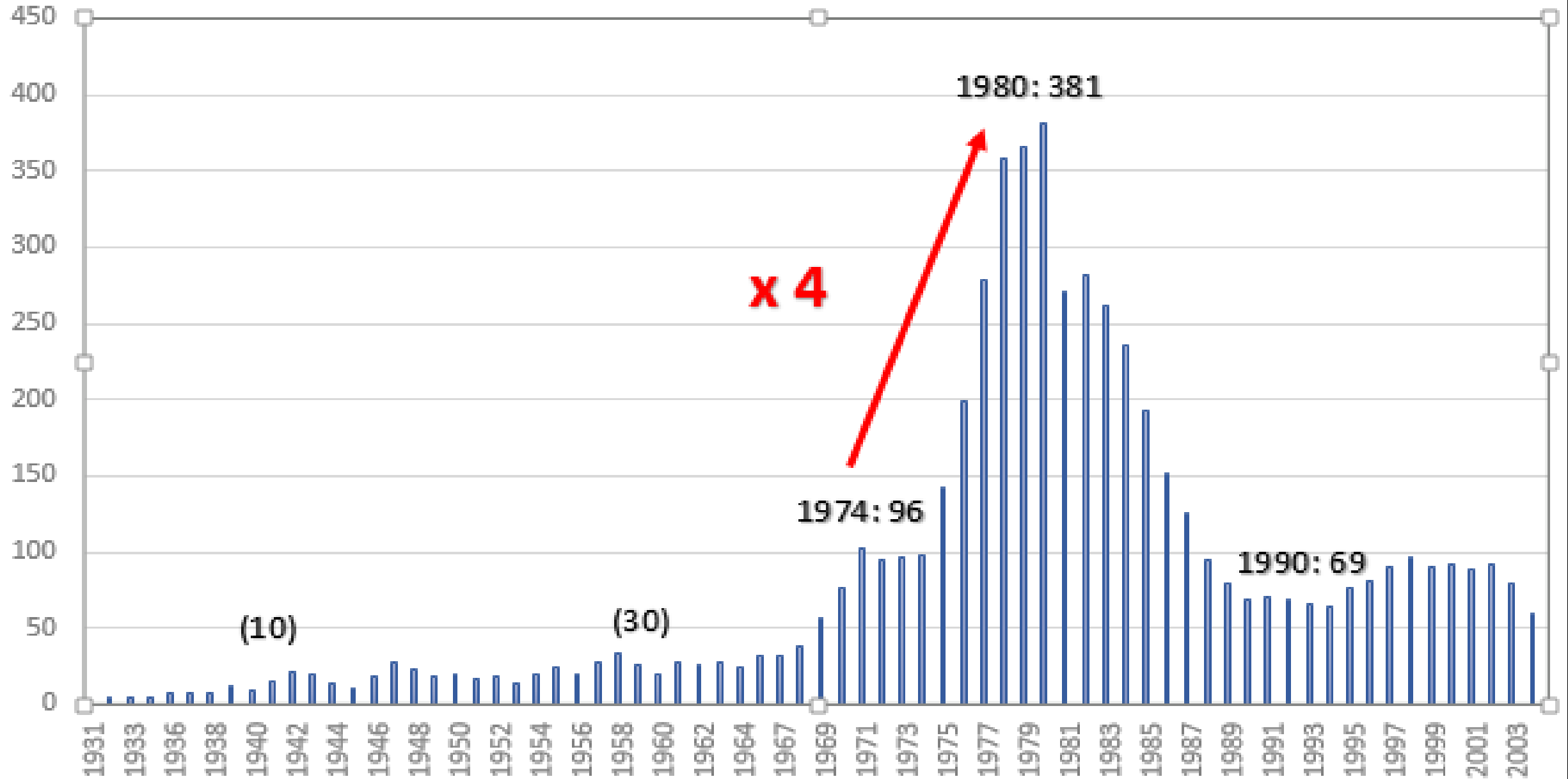
Studiehervorming naar Europees model: in 1971

- **2 kandidaturen tandheelkunde**
- **3 licenties tandheelkunde**
- **Meer medisch georiënteerd en specifieke inhoud**
- **Mogelijkheid tot doctoreren**

STRUCTURELE MOEILIKHEDEN

- **Plots een enorme toename aantal studenten: noch plaatsen noch middelen noch personeel**
- **Reusachtig probleem voor de praktische opleiding !!**
- **Noodoplossingen: lokalen op campus Zwijnaarde, practica in een “vroeg en late shift”.**

STUDENTEN IN LICENTIES TANDHEELKUNDE

135 met zakken bedreigd Studenten tandheelkunde timmeren lokalen klaar

GENT. — Honderdvijfendertig studenten van de eerste licentie Tandheelkunde van de RUG werken deze week zelf aan de installatie van de nieuwe lokalen waarin ze hoogdringend met praktische oefeningen moeten kunnen beginnen, willen ze nog enige kans maken dit jaar te slagen. Als de studenten de vele uren preklinische praktijk niet volbrengen, acht het professorenkorps het immoreel dat zij zouden overgaan naar de tweede licentie waar op levende personen wordt geoefend. Eén en ander is het gevolg van een beleidsfout waardoor de voorspelde toename van studenten in de tandheelkunde niet werd opgevangen door een vermeerdering van personeel en een uitbreiding van de materiële mogelijkheden.

Reeds in 1968 verwittigde de afdeling Stomatologie o.l.v. professor Comhaire dat in 1975 de materiële mogelijkheden onvoldoende zouden zijn voor het toenemend aantal studenten in de tandheelkunde. Aangedrongen werd op de bouw van een nieuw stomatologisch instituut. De voorspelling werd bewaarheid maar van het beloofde instituut zijn vooralsnog enkel de grondvesten gestoken. De voorbije jaren werd gemaneuvreerd met voortropige oplossingen om de studenten toch op te vangen en te begeleiden. Dit jaar lijkt haast

geen uitweg mogelijk, niettegenstaande het compromis om uitzonderlijk pas vanaf 1 februari met de praktische oefeningen van wal te steken.

Immoreel

Overigens is die 1 februari een uiterste datum en bovendien ziet het er naar uit dat de lokalen zullen klaar zijn. • Het is een soep, de helft van de bestellingen werden nog niet geleverd, hoorden wij ter plaatse. En een verantwoordelijke stelt: • Als er niets tegen gaat komen

we niet klaar, maar er gaat altijd iets tegen •.

Prof. De Boever van de afdeling Stomatologie: • De studenten van de eerste licentie moeten honderden uren preklinische oefeningen doen en die op een bevredigende wijze doormaken, willen ze in de 2de licentie op levende patiënten kunnen werken. Zonder het certificaat van prekliniek is het immoreel hen te laten overgaan •.

• De studenten zijn het slachtoffer van beleidsfouten die niet zijn genomen of uitgesteld. Van het nieuwe instituut is een eerste stuk gebouwd, maar vóór 1977 zijn geen kredieten verleend om eraan verder te werken. Dat is het gevolg van het gebrek aan enig beleid op lange termijn. In België laat men de studenten maar komen •.

NOVEMBER 1977

Gentse studenten-tandartsen zijn

totaal op van de zenuwen

Van een voorpagina
Gent. — Stress en abnormale zenuwachtigheid als gevolg van het tekort aan lokalen en de daaruitvloeiende moeilijkheden bij de regeling van praktische oefeningen en examens, vullen de studenten van de eerste licentie tandheelkunde van de Gentse rijksuniversiteit. Dat knakkeert het lucre voor psychologische raadpleging dat in deze examensperiode uitzonderlijk veel van de studenten ten raadsel in vertwijfeling of wanhoop ontvalt. En meenen beart het klachten over het tekort aan begrip en het gebrek aan gerichte aandacht in de heersende nootdoodstoestand. Daarom wordt nu pas hardop gesproken over een TBC-epidemie die dit jaar in diezelfde licentie de zorgen kwantiefrogroot. • Ik begrijp niet dat het rektorat zo over de moeilijkheden heenloopt als nu gebeurt • zegt de verantwoordelijke psycholoog.

Omdat de lokalen niet tijdig klaarwonen konden de studenten pas begin februari beginnen met praktische oefeningen. Daardoor stonden zij tot de dag voor de aanvang van de examens in wils jaeren hun professionele praktijk te oefenen. Terwijl de examens zelf in twee weken worden afgehandeld. Een groot verschil met de normale één maand blok en één maand examens.

Als gevolg van de onaanvaardigheids voldeden dit jaar 33 van de 135 studenten niet in de praktijk en werden zij niet-ontvankelijk voor examens verklaard. Men is geen tweede zijnd bechoren. Vorig jaar waren er op iets minder studenten angere ? geweigerd.

Onder elkaar waren de studenten vercaat over wie wel en wie niet werd geweigerd. Zij

betreuren dat niet één uur werd vrijgemaakt om de beslissingen mee te doen. Men is onbegoocheld over het tijdgebrek waarmee een prof schermt op vragen naar uitleg. Men stoort zich aan het «brute gedrag» van assistenten in de dienst «honorverende». Men begrijpt het zoel als man tijdens het eerste examen verveest dat men aan de examens niet eens mag deelnemen.

De klachten zijn legio. Wij hoorden ze verscheiden door verscheidene studenten en bevestigden door het bureau voor psychologische raadpleging. Psycholoog Vanoppen. • In zijn geheel komt de afdeling over als weinig gehoornd, subjectief en overspannen tot en met. Velen krasen volgend jaar niet opnieuw zo'n situatie aan te kunnen en vooralsnog besaan

TBC-epidemie doorkruist de problemen

Men zou denken dat het pas ingesleide examenskretarraat dat elke faculteit dit jaar voor het eerst moest afrijden, enig heil kan brengen, maar de faculteit geneeskunde heert van zo'n sekretariaat nog niet eens gehoord, aldus Vanoppen. De afdeling tandheelkunde blijft vooralsnog afhankelijk van de faculteit geneeskunde en algemeen wordt aanvaard dat om daardoor oplossingen voor dringende en toch langaanslepende problemen uit te vinden. Dat daardoor de beleidsfout is gemaakt waardoor de voorspelde toename van studenten in de tandheelkunde niet werd opgevangen door een vermeerdering van personeel en uitbreiding van materiële mogelijkheden.

Hermeuwde oproepen van de eerste licentie studenten om zich te laten onderzoeken worden steeds meer. Aangenomen wordt dat nu een dertigtal stu medikamenteus worden del.

Wat betreft de TBC-epidemie en of zij momenteel enditrie is gehouden, men de flarden informatie van meerdere prullen n aan verkrege, verzaat bovenaand minimum a ten met zekerheid te k meiden. Dirk

Epidemie

Zoals de profen in deze examensperiode kommentaar weigeren over de heersende toestanden, zwijgen zij ook over de TBC-epidemie die eind januari werd gerapporteerd na de officieus verplichte doorlichting die studenten om de twee jaar «zouden moeten» ondergaan.

DE GENTENAAR
6/11/77

Studenten tandheelkunde universiteit Gent boos

De studenten van de Tandheelkunde van de RUG, en dan vooral de laatste jaren, zullen op 5 einde van dit academischjaar diploma krijgen, omdat zoet de faculteitsraad, deze studenten niet het verriete aantal en klinische praktika achter de g hebben. Deze beslissing werd nemen nadat de prof. De Hoer op de faculteitsraad de volnde vragen had gesteld. Voorraat, kunnen de examinatoren ploma's tekenen als de studenten slechts 1/10 of soms geen opleiding hebben gehad? Kan de student wel het nodige onderdicht geven als men weet dat bepaalde klinische vakken niet eer worden gedoceerd bij geuk aan onderwijzend- en wemedadiglijk personeel of bij heek aan plaats? In de Tandheelkunde zijn er thans slechts een 40 zouden moeten zijn, en slotte, wil de faculteit meeren aan de verhoging van het niaal OP/WP-ers?

De studenten verwijzen hierbij naar het feit dat eenzelfde installatie die men in de Brusselse universiteit heeft geplaatst op 2 maanden tijd klaar kwam, want de VUB kan omwille van zijn vrij karakter steeds firma-kontrakten afzeggen. Regeringskommissaris niet echter niet zoveel problemen. Dem beweert dat de faculteitsraad wel niet zover zal gaan en de diploma's toch sal onder tekenen. De studenten zijn daar niet zo gerust in en hebben een onderhoud met de minister van Nationale Opvoeding aangevraagd op woensdagmiddag. Hierbij zullen de studenten de volgende eisen naar voor brengen: Vooreerst een aantal onmiddellijk te nemen maatregelen, nl. Anzuisveren van het deficit in de 2 diensten van de THK veroorzaakt door de aangroei van het studentenaantal, het beantwoorden van het probleem «wie

is verantwoordelijk voor het tekenen van de diploma's van de studenten die geen enkel uur klinische practicum in een bepaald vak zullen hebben gekregen, juridische en administratieve maatregelen te nemen tegen de firma in kwestie, opdracht te geven aan de bouwkommissie om te beginnen met de derde fase van het Nieuw Stomatologisch Instituut. Verder een aantal maatregelen «te nemen in 1978 - '79, nl. Het aanpassen van de toegestane kredieten in functie van de aangroei, het aanstellen van 20 nieuwe OP-WP-leden (in feite heeft men recht op 36 nieuwe), het aanwerven van additionele ATF-ers, uitbreiding in aangrenzende lokalen op het Akademisch Ziekenhuis in tevens noodzakelijk, en de verdere afwerking van het Nieuw Stomatologisch Instituut. De studenten wijzen er terecht op dat de budgettering voor 1978 voor 2,9 miljoen deficietair sal zijn.

Als de minister geen reële beloften doet dan zullen er in de komende dagen wel harde acties gebeuren, zo zeggen de studenten.

De studenten van Dentalia stellen nochtans een compromisselijke oplossing voor, nl. dat de studenten zelf de nodige installaties huren. Een feit is zeker, de tandheelkunde werd gedurende jaren stiefmoederlijk behandeld, nu ziet men de gevolgen ervan. — Th.

De faculteitsraad antwoordde op 8 November dat gezien het feit dat deze vragen niet op

STUDENTEN BEZETTEN RECTORAAT SLUITEN RECTOR HOSTE OP IN ZIJN BUREAU

**Nieuwe kliniek pas
in 1986 in gebruik**

STRUCTURELE MOEILIKHEDEN

- **De officiële opsplitsing in nieuwe afdelingen neemt veel tijd in beslag**
- **Trage benoemingen: bv. 1975 Prof. De Wilde emeritaat
Prof. L. Dermaut (Groningen; Pittsburgh) en Prof. R. Vanclooster (Hamburg): beiden benoemd in 1979
J. De Boever (Zürich; Michigan): hoogleraar 1980**
- **Voor sommige afdelingen: jaren lang geen docenten gevonden – zware taak voor werkleiders**

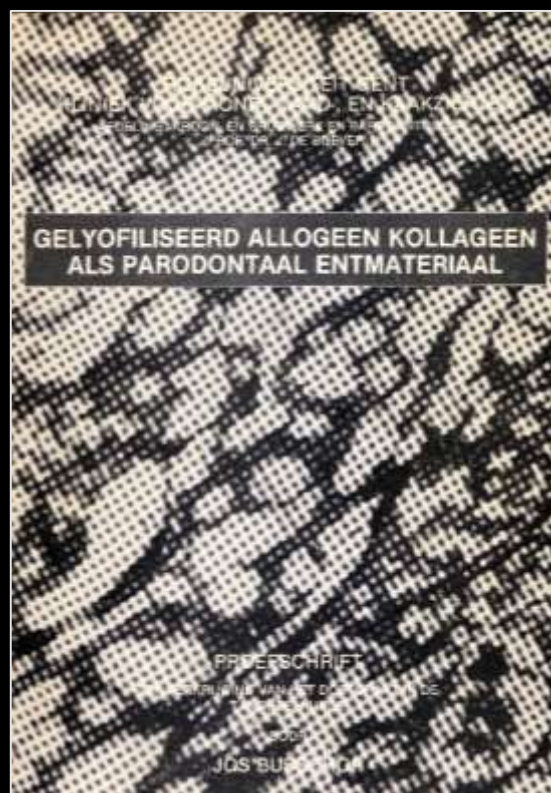
HET NIEUWE ELAN door NIEUWE STRUCTUUR

- **Nieuwe wettelijke structuur geeft meer mogelijkheden bv voor onderzoek (doctoraten)**
- **Rekrutering van betere en meer gemotiveerde studenten**
- **Betere infrastructuur werkt motiverend**
- **Betere contacten met de faculteit (meer waardering) door interactie in onderwijs**
- **Jonge docenten komen op het voorplan**
- **Uitbouw nascholingsprogramma's voor tandartsen**

NIEUW ELAN

J. DE BOEVER

J. BUSSCHOP

P.A. ADRIAENS

P.A. ADRIAENS

**Uitbouw onderzoek in
verschillende domeinen.**

Tientallen doctoraten

Internationalisering:

- **Publicaties**
- **Internationale
verenigingen**
- **Eén van de allereersten
voor Erasmusuitwissling**

Meer waardering door de faculteit:

- **Doctor honoris causa in 1992: Prof. Dr. W. Loesche**
- University of Michigan
- Orale microbioloog
- Cariës en parodontitis
- Samenwerking met Gent

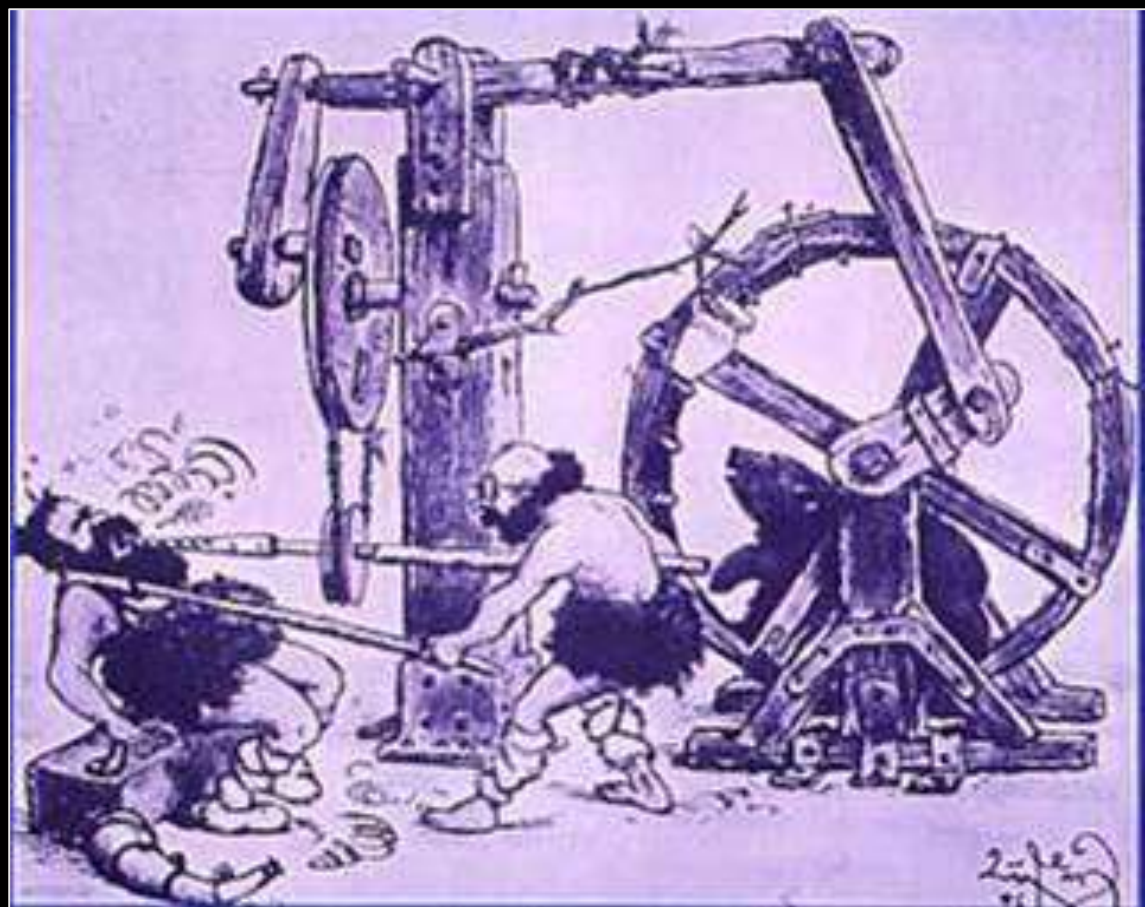
OPLEIDING IN GENT

VERDERE EVOLUTIES:

- **Nieuwe onderwijsgebieden of verdiepen bestaande: materiaalkunde, kindertandheelkunde, maatschappelijke tandheelkunde, gerodontologie**
- **uitbouw van specialisaties orthodontie en parodontologie (met RIZIV erkenning 1991) - ManaMa**
- **1995 : volledige, inhoudelijke herziening, meer medische oriëntering van het programma**
- **2004 : BaMa structuur (2+3+ stagejaar)**

INHOUDELIJKE (R)EVOLUTIES - Wat was er NIET in 1963 ??

- **BETERE DIAGNOSES:** holistische benadering, microbiële testen, gedifferentieerde classificaties, orthopantomogram, CT, MRI, digitale Rx, elektronische parosonden, apexlocator....
- **BETERE PREVENTIE:** fluoriden, chloorhexidine, voedingsadvies, suikervrije snoep, betere tandenborstels, ragers, elektrische tandenborstel, autoclaaf
- **BETERE BEHANDELING:** ultrason, turbines, micromotoren, LED lampen, piezo, fijne diamantboren, hoogwaardige afdrukmaterialen, zuurets techniek, composieten, porseleinen, glasionomeren, zirconium, laser, elektrotroom, CAD-Cam, 3D printing, intra-orale camera, implantaten, digitaal intra-oraal afdrukken, digitale articulator, geleide chirurgie, ...
- TV, computer, mobiele telefoon, internet

**Point n'est besoin d'espérer pour
entreprendre,
ni de réussir pour persévérer**

Willem van Oranje

**Tussen hen die vooruit willen en diegenen die
tevreden zijn met de bestaande situatie, bestaat een
onoverbrugbare kloof.**

Pierre Teilhard de Chardin in "Le Phénomène Humain"

Jezuïet en paleontoloog